

Koskaan et muuttua saa?

Keskustelu Vaasan uudesta organisaatiomallista on alkanut. Lähes ensitöikseen mallia olivat ampumassa alas eräät demareiden ja RKP:n edustajat. Muille ryhmille malli ilmeisesti ehkä kävisi? Syyksi organisaatiouudistuksen vastustamiseen on esitetty, että muutoksia ei haluta tehdä ennen tulevia kuntaliitoksia. On kuitenkin aivan varmaa, että kuntaliitoksia ei tule v. 2009 alusta. Ei ole mitään syytä jäädyttää kehittämistä ja jäädä odottelemaan jotain, minkä tulosta ei ole mitään konkreettista tietoa. Vaasan on kehitettävä toimintaansa. Esitetty uusi organisaatiomalli palvelee myös mahdollisesti tulevia kuntaliitoksia paremmin kuin nykyinen.

Uudessa mallissa on vain yksi kaupunginjohtaja ja hän on kaupunginhallituksen alainen. Kaupunginjohtajan alaisena on vuorostaan muu kaupungin organisaatio. Kaupunginjohtaja on uudessa mallissa kuin toimitusjohtaja yrityksessä, hän vastaa kaupunginhallitukselle kaupungin toiminnasta. Uusi malli mahdollistaa myös pormestarihallinnon käyttöönoton tulevaisuudessa.

Uudessa mallissa kaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialajohtajat. Toimialajohtajat eivät ole sama asia kuin apulaiskaupunginjohtajat. Toimialajohtajia vastaavat virkamiehet löytyvät nykyisestäkin organisaatiosta, tosin eri nimillä. Vaasaan ei siis ole tulossa kolmea uutta virkamiestä. Päinvastoin tässä uudessa mallissa poistuu kaksi virkamiestä, jotka tunnetaan nimellä apulaiskaupunginjohtaja. Toisin kuin yleisesti luullaan, apulaiskaupunginjohtajat eivät nykyisin ole kaupunginjohtajan alaisia, vaan kaupunginhallituksen alaisia, joskin kaupunginjohtaja voi ottaa heiltä asioita hoitaakseen. Sellainen käytäntö ei yleensä kuitenkaan paranna työilmapiiriä.

Uudessa mallissa nykyinen tekninen lautakunta ja suunnittelujaosto yhdistetään. Tämä on hyvä asia ja toivottavasti se toisi uutta puhtia vaasalaiseen kaavoitukseen, joka on rämpinyt viime ajat kirjaimellisesti suossa.

RKP:n kipukynnys uudistuksessa lienee se, että nykyinen RKP:n miehittämä sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajuus jakaantuisi kahteen osa-alueeseen. Nykyisin tällä RKP:n postilla on hoidettu kaupungin budjetista n. 77 %. On siis täysin perusteltua jakaa tämä sektori kahtia, jolloin osuudet uudistuksen jälkeen olisivat suunnilleen seuraavat: sivistyspuolen toimialajohtaja 35 % ja hyvinvointipuolen toimialajohtaja 42 % budjetista.

Sivistyspuolella ei esitettyssä mallissa uskallettu yhdistää eri kulttuurilaitoksia, kuten valtuusto on tekemässäni ponnassa edellyttänyt. Tampereella sivistyspuoli hoidetaan kahdella lauta- tai johtokunnalla, kun Vaasan ehdotuksessa niitä on nyt kymmenkunta. Kulttuuripuolen osuus sivistyspuolen budjetista on korkeintaan 20 %, mutta siellä on 80 % sivistyspuolen lautakunnista. Tältä osin esitetty malli on vielä pahoin keskeneräinen.

Jotkut puolueet pelkäävät sitä, että lautakuntapaikat vähenevät uuden mallin myötä. Näin voi käydä, mutta mitään suurta vähennystä esitys ei kuitenkaan tuo. Vähentäminen voi tuoda senkin hyvän, että jatkossa lauta- ja johtokunnissa istuu nykyistä enemmän valtuutettuja, jolloin linja valtuuston päätöksiin on suora ja tuo siten ryhtiä päätöksentekoon. Tärkein asia uudistuksessa kuntalaisten kannalta on päätöksenteon virtaviivaisuus, joka toivottavasti näkyy myös parempana ja nopeampana palveluna vaasalaisille.

Vaasassa jää moni keskeinen virkamies eläkkeelle lähivuosina. Kun vapautuvat paikat täytetään määräaikaista, voidaan mahdollisten kuntaliitosten tapahduttua tarjota naapurikuntien kunnanjohtajille Vaasasta hyviä paikkoja, joten esitetty malli ei voi olla kuntaliitostenkaan este.

Kunnissa ehdottomasti paras ajankohta suorittaa organisaatiomuutoksia on aina joka neljäs vuosi jolloin on kunnallisvaalit. Nyt on siis oikea aika tehdä muutoksia. Muutos on mahdollista tehdä toki myöhemminkin, mutta eivät asiat jaksa parane, joten keskustelu jatkuu kohti syksyn päätöksiä.

Seppo Rapo
Kaupunginvaltuutettu, Kok.
Vaasa

Kirjoitus julkaistu sanomalehti Pohjalaisessa 2008.06.18

Linkki kirjoitukseen: http://www.pohjalainen.fi/arc_article.jsp?article=337600